

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Innehållsansvar: Anna Hofling Johansson, (annjo541), Jurist
Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad
Godkänd av: Tannaz Ghaderi, (tangh2), Kanslichef

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-12-09

Testamente och vad som gäller om medarbetare ombeds att vara testamentsvittne

Revideringar i denna version

Förlängd giltighet av befintlig version.

Syfte

Klargörande avseende testamente och vad som gäller om medarbetare ombeds att vara testamentsvittne.

Bakgrund

När en person dör, måste den avlidnes egendom överföras till nya innehavare. Lagreglerna om hur egendomen ska fördelas finns i ärvdabalken (1958:637). Fördelningen kan ske på två olika sätt, antingen genom arv eller genom testamente. Arv innebär att fördelningen sker genom lagens regler och testamente innebär att fördelningen av egendom sker enligt den avlidnes vilja.

För att ett testamente ska vara giltigt måste vissa formkrav vara uppfyllda. Testamentet ska upprättas skriftligen och undertecknas samt bevittnas av två samtidigt närvarande vittnen. Vittnena måste underteckna testamentet och känna till att det är ett testamente de bevittnar.

Vid brådskande fall, där det på grund av exempelvis sjukdom inte finns tid eller möjlighet att upprätta ett vanligt testamente, finns det möjlighet att istället upprätta ett nödtestamente. Ett nödtestamente kan antingen upprättas skriftligen och undertecknas utan vittnen närvarande alternativt upprättas muntligen inför två vittnen.

Vittnena får enligt lag inte utgöras av familj, nära släktingar eller någon annan som har ett intresse i testamentet. Av denna anledning förekommer det att vårdpersonal får frågan att bevittna patienters testamenten eller nödtestamenten. Den som ställer upp som vittne gör detta i egenskap av privatperson och kan komma att kallas att vittna i en eventuell framtida arvstvist.

Arbetsbeskrivning

Generellt

Hälso- och sjukvårdens medarbetare ska inte medverka vid upprättandet av en patients testamente. Det är heller inte lämpligt att medarbetare generellt ställer upp som testamentsvittnen. Tvärt om bör medarbetare i frågor av detta slag hänvisa patienten till en advokat, banktjänsteman eller annan sakkunnig på området. Den hjälp som medarbetare kan ge patienten bör inskränkas till att leta reda på telefonnummer, adresser m.m.

Bevittnande av testamente i särskilda fall

Det kan hända att medarbetare i särskilda fall ombeds att bevittna ett testamente eller nödtestamente åt en patient som är svårt sjuk eller skadad och med en kort förväntad överlevnadstid. Om detta blir aktuellt, bör medarbetaren först samråda med närmaste chef. Medarbetare skulle i särskilda fall, där ett önskat testamente inte annars över huvud taget blir upprättat, kunna bevittna testamente eller nödtestamente. De medarbetare som agerar vittnen bör inte ha varit direkt inblandade i vården av den sjuke eller skadade.

Nödtestamente

I den situationen att en patient ligger för döden och åtgärder eller interna kontakter enligt vad som beskrivs ovan inte hinner vidtas, bör vårdpersonal vid önskemål från patienten, lyssna till vad patienten har att säga rörande hens vilja avseende fördelning av egendom efter döden.

Ansvar

Personal på Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att arbeta utefter denna rutin. Verksamhetschef ansvarar för att rutinen blir känd i den egna verksamheten.

Uppföljning, utvärdering och revision

Kansli och hållbarhet ansvarar för uppföljning/revision av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Anna Hofling Johansson, (annjo541), Jurist

Granskad av: Magnus Brink, (magbr), Chefläkare, Cecilia Lundmark, (ceclu), Strateg

Godkänd av: Tannaz Ghaderi, (tangh2), Kanslichef

Dokument-ID: SU9771-677637494-212

Version: 6.0

Giltig från: 2025-12-10

Giltig till: 2027-12-09